

מבחן בתורה (בספר במדבר) לכיתה ד'

נוסח א'

מס' זהות	מ
שם משפחה	ג
שם פרטי	ה
שם ביה"ס	
כיתה + מס' כיתה	
סמל מוסד	
מקצוע	

מס' התלמיד/ה
 באלפון

שם התלמיד/ה

הכיתה

שם בית הספר

שם יישוב בית הספר

19-TORA-012-4A-SOF-net

191

תלמידים יקרים,

לפניכם מבחן בתורה (במדבר).

במבחן שלושה חלקים:

חלק א' – ושננתם לבניך

חלק ב' – התורה ומשמעותה

חלק ג' – פירוש רש"י לתורה

הנחיות לחלק א':

- אין להשתמש בחומש.
- לרשותכם עומדות **10 זקות**.

הנחיות לחלקים ב' ו-ג':

- יש להשתמש בחומש במדבר עם פירוש רש"י.
- לרשותכם עומדות **80 זקות**.

הנחיות כלליות:

- קראו בעיון את **כל** ההוראות, וענו בתשומת לב על **כל** השאלות.
- אפשר לכתוב בעיפרון או בעט.
- בחלק מן השאלות **הודגשו** מילים חשובות. שימו לב למילים האלה.

✓ לפני מסירת המבחן –
בדקו היטב את תשובותיכם,
ותקנו לפי הצורך.

בהצלחה!

חלק א' – ושנתם לבניך

מס' זהות	כיתה + מס' כיתה
שם משפחה	בבית
שם פרטי	סמל מוסד
שם ביה"ס	מקצוע

בחלק זה אין להשתמש בחומש.

א. לפניכם חמישה פסוקים מספר במדבר. השלימו את כל המילים החסרות בהם.

1. "וַיֹּאמְרוּ אֶל כָּל עַדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאָמֹר אֲשֶׁר

עָבַרְנוּ בָּהּ לְתוֹר אֶתָּה טוֹבָה הָאָרֶץ מְאֹד:"

2. "כִּי צָרִים אֲרָאנוּ וְאֲשׁוּרְנוּ הֵן עִם

יִשְׁכַּן וּבְגוֹזִים לֹא יִתְחַשְׁבּוּ."

3. "וְהָאִישׁ מִשֵּׁה מְאֹד הָאָדָם

אֲשֶׁר עַל פְּנֵי:"

4. "בְּאֵר חֲפְרוּהָ כְּרוּהָ נְדִיבִי בְּמַחֲקָה

בְּמִשְׁעַנְתֶּם וּמִמְדָּבָר:"

5. "וַיְהִי הָאָרֶן וַיֹּאמֶר קוּמָה ה' וַיִּפְצוּ

וַיִּנְסוּ מִשְׁנֵאִיד:"

המשיכו לעבוד בעמוד הבא.

ב. לפניכם שמות של חמש פרשות בחומש במדבר.

בלק, קרח, נשא, שלח לך, מטות

העתיקו את שמות הפרשות לפי סדר הופעתן בחומש.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

ג. לפניכם קטע מפירוש רש"י.

כתבו אותו בכתב רגיל.

ולא	יעזר	עוד
_____	_____	_____
עבודת	משא	זכתף
_____	_____	_____
אבל	חוזר	הוא
_____	_____	_____
לנעילת	שערים	
_____	_____	
ולשיר	ולטעון	עגלות
_____	_____	_____

אם סיימתם, אנא תלשו את הדף והניחו אותו על השולחן.

אין להפוך דף זה עד לקבלת אישור.

חלק ב' – התורה ומשמעותה

שאלה 1

החצוצרות

פרק י, פסוקים א-י

בחצוצרות לפעמים **תקעו**, לפעמים **הריעו**.

א. 1. בכמה חצוצרות **תקעו** כדי לקרוא לנשיאים?

---

2. בכמה חצוצרות **תקעו** כדי לקרוא לכל העדה?

ב. מי תקעו בחצוצרות כדי לקרוא לנשיאים ולעדה?

ג. מתי **הריעו** בחצוצרות?

כתבו דוגמה אחת.

שאלה 2

חטא המרגלים

עיינו בפרק יג, פסוקים כב-כט.

- א. המרגלים אמרו על הארץ שהיא ארץ זבת חלב ודבש.
כיצד הם הראו זאת לעם?

- ב. כתבו שני דברים שראו המרגלים שגרמו להם לפחד ממלחמה ביושבי הארץ.

- ---
- ---

- ג. לפי דברי יהושע וכלב, מדוע בני ישראל לא צריכים לפחד ממלחמה ביושבי הארץ?
כתבו הסבר אחד לפי פרק יד, פסוקים ח-ט.

שאלה 3

מצוות הפרשת חלה

פרק טו, פסוקים יז–כא

א. העתיקו מן הפסוקים מילים שמהן אפשר ללמוד שמצוות הפרשת חלה היא מצווה התלויה בארץ.

ב. הסבירו בלשונכם, מה פירוש המילה עֲרִסְתֶּכֶם?

ג. העתיקו מן הפסוקים את המילה שממנה אפשר ללמוד שמצוות הפרשת חלה נוהגת גם היום.

שאלה 4

מחלוקת קרח ועדתו

א. עיינו בפרק טז, פסוקים א-יא.
ה' הבדיל מכל ישראל את קרח ואת כל שבט לוי לתפקיד מיוחד.
העתיקו מן הפסוקים מילים המתארות את תפקידם המיוחד.

ב. עיינו בפרק טז, פסוקים טז-יח.
איזה תפקיד השייך לפְּהָנִים בלבד, התבקשו קרח ועדתו למלא בגלל תלונתם?

ג. עיינו בפרק יז, פסוקים א-ה.
לאחר המחלוקת ציווה ה' לעשות ציפוי למזבח.
1. באילו כלים הצטווה אלעזר הכהן להשתמש לציפוי המזבח?

---

2. מה ציפוי המזבח בא להזכיר לישראל?

שאלה 5

וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה בְּעַד הָעָם

פרק כא

א. עיינו בפסוקים ד-ה.

כתבו **שתיים** מן התלוונות של העם.

- _____
- _____

ב. עיינו בפסוקים ו-ט.

מדוע ביקשו העם שיתפללו עליהם?

_____

ג. מה אנו לומדים מהתנהגותו של משה?

ענו **בלשונכם** לפי פירוש רש"י לפסוק ז, דיבור המתחיל "וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה".

_____

_____

שאלה 6
פרשת בלק

א. עיינו בפרק כב, פסוקים ה-ו.

1. בלק ביקש מבלעם לקלל את ישראל.

מה רצה בלק להשיג בכך?

2. מדוע חשב בלק שדווקא הקללה של בלעם הקוסם תעזור לו?

ב. עיינו בפרק כב, פסוקים ז-יב.

כיצד הסביר ה' לבלעם מדוע הוא אוסר עליו לקלל את ישראל?

ג. כשבלעם מברך את ישראל הוא אומר: "וְאֵרְרֶיךָ אֱרֹר" (פרק כד, פסוק ט).

הסבירו, לפי דברי בלעם אלה, מדוע לא כדאי לקלל את ישראל.

שאלה 7

וּתְקַרְבָּנָה בְּנוֹת צֶלְפָּחַד

פּרָק כ"ז

א. עיינו בפסוקים א-ז.

1. מה ביקשו בנות צלפחד ממשה?

---

2. העתיקו מן הפסוקים את המילים שבהן משבח ה' את בקשת בנות צלפחד.

ב. אם אדם נפטר ולא היו לו בנים או בנות, מי הוא קרוב המשפחה הראשון שיקבל את הנחלה שלו?
ענו לפי פסוקים ח-יא.

שאלה 8
חומש הפקודים

א. בחומש במדבר משמש השורש **פ-ק-ד** במשמעויות שונות. סמנו בטבלה, ליד כל ציטוט, אם השורש **פ-ק-ד** משמש במשמעות של **מינוי לתפקיד** או במשמעות של **ספירה**.

השורש פ-ק-ד במשמעות של ספירה	השורש פ-ק-ד במשמעות של מינוי לתפקיד	הפסוקים	
	✓	" וּפְקַדְתָּ אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן שֹׁמֵן הַמֵּאֹר וקִטְרֹת הַסַּמִּים וּמִנְחַת הַתְּמִיד וְשֹׁמֵן הַמִּשְׁחָה..." (פרק ד, פסוק טז)	דוגמה:
		"אֲדָאָה מִטָּה לִּי לֹא תִּפְקֹד וְאֵת רֵאשִׁים לֹא תִשָּׂא בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל." (פרק א, פסוק מט)	1.
		"וְשִׁמְרוּ אֵת כָּל כְּלֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֵת עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן... וְאֵת אֶהֱרֹן וְאֵת בְּנָיו תִּפְקֹד וְשִׁמְרוּ אֵת כְּהֻנַּתם וְהָיָה הַקָּרֵב יִנְמָת." (פרק ג, פסוקים ח-י)	2.
		"אֵלֶּה פְּקוּדֵי מִשְׁחָה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר פְּקָדוּ אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶרְבַת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרַחוּ." (פרק כו, פסוק סג)	3.

ב. "**יִפְקֹד** ה' אֱלֹהֵי הָרוּחַת לְכָל בָּשָׂר אִישׁ עַל הָעֵדָה אֲשֶׁר יֵצֵא לְפָנֵיהֶם וְאֲשֶׁר יָבֹא לְפָנֵיהֶם..." (פרק כז, פסוקים טז-יז)

כתבו **בלשונכם**, מה תפקידו של המנהיג בישראל בעת היציאה למלחמות, כפי שהוא מופיע בדברי רש"י לפסוק יז, בדיבור המתחיל "**אֲשֶׁר יֵצֵא לְפָנֵיהֶם**".

שאלה 9

אישים בספר במדבר

א. "עֲקֹב הִיָּתָה רוּחַ אַחֲרֵת עָמוֹ" –

למי הכוונה במילה עָמוֹ?

ב. "אֵל נָא רְפָא נָא לָהּ" –

למי הכוונה במילה לָהּ?

ג. "הָאִישׁ אֶחָד יַחֲטֵא וְעַל כָּל הָעֵדָה תִּקְצַף" –

הָאִישׁ אֶחָד – מיהו האיש?

חלק ג' – פירוש רש"י לתורה

שאלה 10

ישראל מסתכלין כלפי מעלה

רש"י לפרק כא, פסוק ח

וכי נחש ממתית או מחיה אלא בזמן שהיו ישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים היו מתרפאים, ואם לאו היו נמוקים.

א. העתיקו מתוך פירושו של רש"י את השאלה המופיעה בדבריו.

ב. 1. הסבירו בלשונכם, מה משמעות הביטוי "משעבדין את לבם" המופיע בדברי רש"י?

2. מה קרה למי שהסתכל כלפי מעלה ושעבד את לבו?

שאלה 11

לא כן, עשו העיקר עיקר

רש"י לפרק לב, פסוק טז

נבנה למקננו פה – חסדים היו על ממונם יותר מפניהם ובנותיהם, שהקדימו
מקניהם לטפם. אמר להם משה: לא כן, עשו העיקר עיקר, והטפל טפל.

א. לפי רש"י, על איזה ממון (רכוש) חסו בני גד וראובן?

1 הבתים שלהם

2 הערים שלהם

3 הצאן שלהם

4 התכשיטים שלהם

ב. 1. לפי דברי משה, מי הוא העיקר?

---

2. לפי דברי משה, מי הוא הטפל?

ג. עיינו בפסוקים טז–כז.

בעקבות דברי משה תיקנו בני גד וראובן את טעותם והקדימו את
העיקר לטפל.

העתיקו מן הפסוקים את המילים המלמדות זאת.

בהצלחה!

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפריטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחנים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכלל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקניין רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה כזכות שמורה.

19-06-04-01-01-01-011-012-06

192

מבחן 19 בתורה לכיתה ד', נוסח א'

19-TORA-012-4A-SOF-net